

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru
ALERGUȘ Constantin

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Cobzac Gheorghe în nume inculpatului Lungu Oleg, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2007, în cauza penală privindu-l pe

LUNGU Oleg xxxxx, *născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 22.08.2006 – 06.09.2006;

Instanța de apel: 09.11.2006 – 14.11.2006;

Instanța de recurs: 21.02.2007 – 03.04.2007;

Instanța de apel: 29.05.2007 – 16.10.2007;

Instanța de recurs: 13.06.2017 – 12.07.2017.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ștefan Vodă din 06 septembrie 2006, Lungu O. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 u.c. echivalentul a 10 000 lei.

Conform art. 87 alin. (2) Cod penal, pedeapsa stabilită și pedeapsa numită prin sentința Judecătoriei Ștefan Vodă din 04 mai 2005, să se execute de sine stătător.

Tot prin aceeași sentință, Lungu O. a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. b), e) Cod penal, din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii.

1.1. Tot aceeași sentință a fost pronunțată și în privința lui Țigănaș I., însă în privința lui există deja o hotărâre irevocabilă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *in fapt*, a constatat că Lungu O. și Țigănaș I. la 10.07.2006, seara, fiind ambii în stare de ebrietate și deplasându-se cu tractorul de model MTZ-80 cu n/î TGA 959, în apropierea fostei ferme situată la marginea s. Talmaza, r-nul Ștefan Vodă din intenții huliganice au oprit căruța în care se aflau cet. Ștefan N., Boicenco S. și minora Doni V., după ce continuându-și acțiunile huliganice au început a-i maltrata pe Ștefan N. și Boicenco S., după ce au plecat cu tractorul în s. Cioburciu. După aceasta, în timp de noapte Lungu O. și Țigănaș I. întorcându-se din s. Cioburciu și întâlnindu-i pe drum pe Ștefan N. și Boicenco S., continuându-și acțiunile huliganice din nou i-au maltratat, cauzându-i lui Ștefan N. vătămare ușoară a sănătății, iar lui Boicenco S. dureri fizice.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia inculpații să fie condamnați pentru infracțiunile incriminate, motivând că prima instanță eronat a recalificat acțiunile inculpaților din prevederile art. 287 alin. (3) Cod penal în art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Totodată, acuzatorul de stat a indicat că prima instanță greșit a stabilit pedepsele inculpaților, iar o asemenea pedeapsă blândă nu va duce atingerea scopului pedepsei penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 14 noiembrie 2006, apelul a fost respins, ca fiind nefondat cu menținerea deciziei contestate.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a atacat-o cu recurs ordinar, prin care a solicitat casarea acesteia cu remiterea la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 03 aprilie 2007, recursul declarat a fost admis, hotărârile au fost atacate și dispusă rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Chișinău.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2007, a fost admis parțial apelul procurorului, sentința a fost casată, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit căreia Lungu O. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 188 alin.(2) lit. b), e) Cod penal, la 8 ani închisoare, iar în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 5 ani închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial, inculpatului Lungu O. i s-a stabilit o pedeapsă definitivă sub formă de 8 ani și 6 luni închisoare.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a adăugat parțial la pedeapsa stabilită prin noua sentință, parte neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Ștefan Vodă din 04 mai 2004, și anume 6 luni închisoare și pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani închisoare, fără amendă, cu executare în penitenciar de tip închis.

8. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 17 mai 2017 avocatul Cobzac G. în numele inculpatului Lungu O. a atacat-o cu recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia, cu remiterea la rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea nu poate fi comisă de către instanța de recurs.

În motivarea recursului, avocatul indică că prima instanță corect a ajuns la concluzia că în acțiunile inculpaților lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii de tâlhărie, condamnându-i pe inculpați doar pentru săvârșirea infracțiunii de huliganism.

Ulterior, instanța de apel, fără a examina probele conform art. 414 Cod de procedură penală, a recalificat acțiunile inculpaților în baza aceluiași probe, care au fost puse la baza achitării, găsimu-i vinovați de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 188 alin. (2) lit. b), e) Cod penal și art. 287 alin. (3) Cod penal.

Așadar, la rejudecarea cauzei în privința lui Lungu O., în lipsa acestuia instanța de apel, nu a administrat direct toate probele, dar a examinat superficial cazul, dându-i o apreciere greșită acțiunilor inculpatului Lungu O.

Totodată, menționează că termenul de depunere a recursului a fost omis, deoarece nu a cunoscut despre decizia instanței de apel, acesta fiind plecat peste hotarele țării.

9. Asupra recursului declarat procurorul de nivelul Curții Supreme de Justiție a depus referință, prin care solicită declararea recursului ca fiind inadmisibil, deoarece nu corespunde cerințelor de formă și conținut.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, or în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată recursul declarat nu îndeplinește cerințele de formă și conținut prevăzute la art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

Reieșind din conținutul recursului declarat, se constată că recurentul contestă decizia instanței de apel sub prisma stabilirii eronate a vinovăției inculpatului, totodată instanța de recurs constată că avocatul Cobzac G. nu a reprezentat interesele inculpatului la judecarea cauzei la etapele anterioare.

În sensul dat, se punctează că în lumina jurisprudenței CtEDO, reglementarea dreptului la apărare este de natură să pună în evidență importanța unui proces echitabil, specific oricărei societăți democratice. Astfel, art. 6 parag. 3 lit. c) CEDO, recunoaște dreptul fiecărui acuzat de a se apăra singur sau prin apărător, însă textul articolului vizat nu precizează condiții de exercitare a acestui drept, lăsând statelor contractante alegerea acelor mijloace ce permit efectivă lui realizare, astfel încât acestea să fie compatibile cu exigențele unui proces echitabil.

Legislația autohtonă a fost racordată cu referințele expuse mai sus, iar procedural, acestea și-au găsit sediul în prevederile art. 68-72, 351, 361 Cod de procedură penală.

Așadar, pornind de la prevederile art. 361 alin. (1) Cod de procedură penală, unde este stipulat că președintele ședinței de judecată anunță numele și prenumele apărătorului și constată dacă inculpatul acceptă asistența juridică a acestui apărător, renunță la el cu schimbarea lui sau singur își va exercita apărarea, instanțele de fond, judecând cauza cu participarea părților, înainte de a purcede la examinarea cauzei, în ședința de judecată verifică

în temeiul prevederilor menționate dacă inculpatul este de acord ca un avocat concret să-i reprezinte interesele în instanța de judecată.

Concomitent cu acordul manifestat de către inculpat în ședința de judecată privind reprezentarea intereselor sale de către un apărător concret și admiterea acestuia de către instanța de judecată, devin aplicabile prevederile art. 68 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, potrivit cărora apărătorul este în drept să atace sentința sau orice altă hotărâre judecătorească finală în cauza respectivă.

Reieșind din materialele cauzei, rezultă că în instanța de apel interesele inculpatului Lungu O. au fost reprezentate de către apărătorul Tricolici L., care a fost acceptat de către inculpat și admis de către instanța de apel (f.d. 242-245, vol. I).

Prin urmare, ținând cont de prevederile art. 68 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, avocatul Tricolici L., care a fost admis de către instanța de apel să reprezinte interesele inculpatului la judecarea apelului, era în drept să conteste decizia instanței de apel cu recurs ordinar.

Însă, prezentul recursul ordinar este declarat de către un alt avocat, care nu a participat în instanța de apel, și anume de către Cobzac G. în interesele inculpatului Lungu O.

În atare împrejurări, se evidențiază că în situația în care inculpatul își alege un alt apărător pentru a-i reprezentate interesele în recurs, este necesar consimțământul acestuia, adică regula prescrisă instanțelor de fond în dispoziția art. 361 alin. (1) Cod de procedură penală, în ceea ce vizează consimțământul inculpatului la reprezentarea în judecată de către un avocat concret rămâne valabilă și pentru instanța de recurs.

În acest context, este necesar de menționat că în corespundere cu prevederile art. 432 alin. (1) și 433 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu și judecă recursul declarat fără citarea părților, prin urmare instanța de recurs este în imposibilitate de a constata, dacă inculpatul acceptă ca acesta să fie reprezentat de către apărătorul care a declarat recurs ordinar în numele inculpatului.

Tot la etapa examinării recursului, instanța de recurs verifică în primul rând termenul și împuternicirile recurentului, în cazul în care recursul este declarat de un alt apărător ales care nu a participat în apel.

Modalitatea de confirmare a împuternicirilor oferite de către inculpat apărătorului său, a fost tratată de către legiuitor în dispoziția art. 70 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, unde este stipulat că avocatul ales poate fi admis în procesul penal în calitate de apărător la invitația bănuितului, învinuitului, inculpatului, reprezentantului legal al acestuia precum și la solicitarea altor persoane cu consimțământul persoanelor interesele cărora urmează să le apere.

Așadar, instanța de recurs urmează să verifice împuternicirile recurentului, iar o atenție deosebită se va acorda cazului când recursul este declarat de către un alt avocat ales în interesele inculpatului, care nu a participat în instanța de apel.

Mai mult, în speța dată, instanța de recurs remarcă că judecarea apelului, care a avut ca finalitate pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a lui Lungu O. a fost desfășurată în absența ultimului.

În acest context, avocatul care declară recurs anexează mandatul care se completează în conformitate cu prevederile stipulate în Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28.02.2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, cu modificările ulterioare.

Astfel, în mandatul prezentat, în mod obligatoriu, pe recto se va indica că avocatul este împuternicit pe cauza penală concretă să declare în numele inculpatului recurs ordinar la Curtea Supremă de Justiție, iar pe verso se va indica numele, prenumele și semnătura inculpatului (pct. 6, subpct. 1) lit. a1), b) din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28.02.2013).

În cazurile când se constată că lipsește semnătura inculpatului de pe partea verso a mandatului, din cauze de imposibilitate de a o aplica (aflarea peste hotarele țării, internarea într-o instituție medicală, etc.) recurentul trebuie să anexe o cerere scrisă personal de către inculpat și semnată de acesta în care ultimul solicită admiterea apărătorului care declară recurs ordinar în interesele sale. Iar pentru a se evita orice confuziune asupra veridicității semnăturii aplicate pe cererea dată cu cea a titularului cererii (inculpatului) este necesară legalizarea semnăturii în conformitate cu legislația în vigoare.

Din materialele cauzei, instanța de recurs atestă că recurentul a anexat doar cererea de recurs și mandatul, care nu este completat în corespundere cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 158 din 28.02.2013 menționate mai sus, adică lipsește semnătura pe verso a inculpatului Lungu O. (f.d. 3, vol. II), nefiind totodată anexată o cerere întocmită de către inculpat prin care acesta își dă consimțământul de a-i fi reprezentate interesele în instanța de recurs de către avocatul Cobzac G., ceea ce echivalează cu lipsa împuternicirilor recurentului de a declara recurs ordinar în numele inculpatului Lungu O.

La fel, instanța de recurs menționează că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că, deși procedurile desfășurate în absența acuzatului nu sunt în sine incompatibile cu art. 6 CEDO, totodată în această privință prin Recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei nr. (75) 11 din 21 martie 1975 s-a arătat că hotărârea pronunțată în lipsa acuzatului trebuie să fie comunicată acestuia potrivit regulilor privind citarea, iar termenul de recurs nu trebuie să înceapă să curgă decât din momentul de la care persoana condamnată a luat cunoștința în mod efectiv de hotărârea comunicată, cu excepția situației în care acesta s-a sustras de la judecată.

Colegiul penal lărgit constată că în speța dată inculpatul Lungu O. după recepționarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2007 este în drept să declare recurs ordinar în termenul stabilit de lege.

După recepționarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2007 inculpatul Lungu O. este în drept să conteste hotărârea nominalizată și prin intermediu unui avocat ales, deoarece reieșind din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului garanțiile prevăzute la art. 6 §3 lit. c) CEDO referitoare la dreptul de a fi asistat de un avocat ales sau din oficiu este garantat și în cursul judecății în fața instanțelor de control judiciar.

Totodată, instanța de recurs atenționează că în situația în care în prezenta cauză penală va fi declarat un alt recurs ordinar de către un apărător ales, ținând cont de prevederile art. 70 Cod de procedură penală, acesta este obligat să anexeze la cererea de recurs ordinar și actele ce

îi confirmă împuternicirile de apărător, potrivit constatărilor expuse supra, în partea descriptivă a prezentei decizii.

Prin urmare, potrivit prevederilor art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul se depune de persoanele menționate în art. 421 Cod de procedură penală.

Totodată, în corespundere cu prevederile art. 401 Cod de procedură penală în coroborare cu art. 421 Cod de procedură penală, recurs ordinar poate declara și avocatul, în numele inculpatului, însă numai atunci când sunt întrunite condițiile stipulate expres în dispoziția art. 70 alin. (1) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de cele consemnate mai sus, instanța de recurs conchide că avocatul Cobzac G. nu poate fi recunoscut ca titular al dreptului la recurs ordinar în prezenta cauză penală, și din aceste considerente Colegiul penal decide de a declara ca fiind inadmisibil recursul de pe rol, deoarece nu corespunde cerințelor de formă și conținut, fiind depus de o persoană neîmputernicită.

11. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cobzac Gheorghe în numele inculpatului Lungu Oleg, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2007, în cauza penală privindu-l pe **Lungu Oleg xxxxx**, deoarece nu corespunde cerințelor de formă și conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 15 august 2017.

Președinte

NICOLAEV Ghenadie

Judecători

MORARU Petru

ALERGUȘ Constantin